

Napad „Zeppelinov“ na Anglijo.

V zadnji številki že smo poročali o napadu nemških zračnih ladij na industrijsko središče Anglije. Hudo poškodovana so bila zlasti industrijska podjetja mest Liverpool, Manchester,

Zum Luftangriff auf England.

Rottingham, Sheffield, Gr. Yarmouth. Učinek nemškega napada je bil velik in povzročeni strah še večji. Vsi „Zeppelini“ se se nepoškodovani nazaj vrnili. Prinašamo z ozirom na ta napad tozadnji angleški zemljevid

Prebivalstvu Štajerske!

Poveljnik južnozapadne fronte Njegova c. in kr. Visokost prečastiti, najsvitljši gospod generaloberst Nadvojvoda Evgen je blagovolil na mene izdati spodaj sledeče najmilostljivejše lastnoročno pismo.

V ponosno veselje in odkrito zadovoljstvo mi je, da s tem naznamenim prebivalstvu Štajerske te najmilostljivejše besede najvišjega priznanja.

Gradeč, dne 2. februarja 1916.

C. kr. namestnik: Clary m. p.

C. in kr. poveljstvo JZ. fronte.

Bojna pošta 149, dne 31. januarja 1916.

Brezprimerni hrabrosti Štajcerjev se enakovredno pridružuje vznesena darovalna požrtvalnost doma ostalih. Kar je domoljubno čuteče prebivalstvo Štajerske doprinošo v doprinaša v vojni oskrbi, z drugim nabiralnim delovanjem in v častnem prenašanju trdot, ki jih seboj prinese vojska, zasluzi najvišje občudovanje.

Prosim Vašo ekscelenco, da naznamite prebivalstvu po mestih in na deželi mojo in mojih vrlih čet zahvalo in priznanje.

Nadvojvoda Evgen GO.

Razno.

Cenjeni naročniki. Nastopilo je novo leto in usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V preteklem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih priateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošlejo naročino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse priatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Cenjene večje odjemalce „Štajerca“ (Masenabonnenten) prosimo uljudno, da naj nam takoj vsako prepozno dostavljene liste sporocijo. Mi odpošiljamo „Štajerc“ vsak teden popolnoma redno. Ker pa smo že dobili nekaj pritožb, bi radi dognali, kje je pravi vzrok prepoznega dostavljenja. Res je, da je v vojnem času v javnem obratu marsikaj pomankljivo. Doživeli smo pa tudi že, da se je hotelo s prepoznim dostavljenjem našemu listu nalašč škodovati. Prosimo torej še enkrat, da se nam naj vsako zakasnenje takoj naznani. — Upravnštvo „Štajerca“.

Imenovanje. Dosedanji uradni vodja c. k. okrajnega glavarstva v Ptaju g. dr. Evgen vitez pl. Netolicka imenovan je okrajnemu glavarju z naslovom in značajem istega. Čestitamo!

Izredno težko ribo se je vjelo te dui v Dravi in sicer v bližini Ankensteina pri Ptaju. Riba je merila skoraj dva metra in je bila 48 kilogramov težka. Riba je v naših rekah prav redka donavska žival, znana pod imenom „Wels“ ali „Waler“. Vjel jo je znani športni ribič g. Hildebrandt iz Gradca. Razstavili so ribo pred Ornigovo prodajalno in je vzbujala vsled svoje velikosti splošno občudovanje. Tako velike ribe pač še nikdar niso iz Drave potegnili. Splošno se sicer govori, da se je riba „Wels“ v spodnjestajerskih potokih in rekah močno zaredila in da se je že na raznih krajih mladiči opazovali. Tudi pravijo izkušeni ljudje, da je ravno zdaj v spodnjestajerskih rekah in potokih prav mnogo velikih rib, ki baje prihajajo iz Donave in izliva Save. Mogoče, da vpliva na to potovanje rib streljanje min po Donavi.

C. kr. avstrijski vojaški vdovski in sirotinski zaklad. Predstojništvo c. k. avstrijskega vojaškega, vdovskega in sirotinskega zaklada žaluje po svojem nepozabnem predsedniku generalu infanterije Ivanu baronu Schönaichu. Da ostane v okviru c. kr. avstrijskega vojaškega vdovskega in sirotinskega zaklada ohranjen spomin na pokojnikov v obliki vojaške humanitarne ustanove, je predstojništvo soglasno sklenilo ustanoviti „Schönaichov zaklad“. Iz kroga pokojnikov priateljev nam je došla že znatna svota za Schönaichov zaklad in pričakujemo znatni materialni uspeh od apela na širšo jav-

nost. Vsi zneski, darovani za ta zaklad, se bodo porabili za podporo bolnih ali slabotnih otrok vojakov, najprej v dobi dojenja, kateremu more le oskrba v bolnicah ali v zavodih ohranil življenje in zdravje. Naša prošnja velja torej najrevnejšim med revnimi. In če se materi, žaljuči po možu, ki je padel za domovino, ohrani v taložbo s pomočjo Schönaichovega zaklada le en otrok, bo s tem počašen pokojnikov spomin. Predstojništvo ces. kralj. avstrijskega vojaškega vdovskega in sirotinskega zaklada na Dunaju, III., Auebruggasse 2 (Renaweg 5), konto poštne branilnice št. 149 617.

Grof Teodor Pejacsevich, bivši hrvatski minister, se je nahajal od izbruha vojne v francoskem vjetništvu. Dne 1. t. m. je bil vendar izpuščen in se je vrnil zdaj čez Švico v svojo domovino.

Poskušeni samomor vojaka. Dne 8. t. m. si je na cesti v Sv. Marku pri Ptaju pionir Jožef Morn z žepnim nožem na levi roki žile prerezal; prizadjal si je tudi več težkih sunkov z nožem v prsa. Smrtnovarno ranjenega odpeljali so v vojaško bolnišnico v Ptaju. Morn je prešel šele pred par dnevi iz bojišča. Vzrok poskušenega samomora doslej še ni znan.

Oproščenje poljedelskih delavcev. C. in k. vojno ministarstvo je z odlokom oddelek 10, št. 115 303, z dne 4 januarja 1916, o priliku stavljenega vprašanja naznanih vojaškim oblastom z izstičasnim obveščenjem osrednjih mest, da imajo dosedanje določbe zaradi poljedelskih oprostitev namen pospeševati poljedelstvo ob času poljskega obdelovanja, t. j. v jesenskih mesecih, ne pa tudi dovoljevati dopustov brez ozira na letni čas tudi v mesecih, v katerih se zaradi snega in trdo zmrzle zemlje more komaj polje obdelovati. Pri presoji ozira vrednosti glede trajnosti oproščenja je zatorej sedaj pri sedanjih prošnjah posebno paziti v prvi vrsti na vremenske razmere in kako vost zemlje, sneg, trdo zmrzlo zemljo ali narobe na toplejše vreme ter na možnost, dozdaj vsled vremenskih razmer in drugih okolnosti zamujene setve in saditve. Ona moštva, ki pripadajo poklicom, ki so s poljedelskim delom samo v neposredni zvezi in morajo tudi po zimi izvrševati svoja dela, se sveda lahko tudi nadalje oprostijo.

Zdivjana mačka. Iz Celovca poročajo: Pri Sv. Martinu na Koroškem je došla kmetica Wolferer iz doma in pustila v sobi 3 letnega sinčka Franca ter 4 mesečno hčerko Marijo. Otrača sta se igrala z domačo mačko. Žival pa je naenkrat zbesnela in je dečka strahovito razmesarila. Iztrgala mu je iz telesa cele koste mesa ter mu izpraskala oči. Tudi deklico je zdivjana mačka lahko poškodovala. Proti mati je uvedla sodnija kazensko preiskavo.

Plemenita žena. V Budimpešti je umrla pred kratkim baronica Kahleendorf, rojena Irma Kralj. Zapustila je okroglo 10 milijonov kron premoženja in sicer vse za namen ljudske vzgoje.

Po smrti odlikovan. Enaletni prostovoljec, četovodja mariborskega domobranskega regimenta Maks Horvat, sin župana na Ptaju gori, je bil po svoji smrti odlikovan s srebrno hrambrosto medaljo 2. razreda. — Istoprak je bil s srebrno medaljo 1. razreda odlikovan štajerki učitelj g. Ferdinand Kovacič, ki je že 19. oktobra padel. Pokojni junak bil je tudi že preje odlikovan s srebrnim zaslužnim križem na traku hrabrostne medalje — Istotako po smrti z vo-

Zahleva naj se

ako se hoče imeti najboljše izdelke, vedno take, ki so se že skozi leta obnesli. Posnemanja, zlasti v podobnih zavojih, naj se v lastnem interesu zavrne. Izdelki, ki so vsled svoje odlične kakovosti in svoje popolne zanesljivosti skozi dolga leta obnesli ter imajo svetovno ime, so

dr. Oetker'jev „Backin“ (prašek za peči)
dr. Oetker'jev pudding-prašek
dr. Oetker'jev vaniljin sladkor.

jaškim zaslužnim križcem 3. razreda z vojno dekoracijo odlikovan je bil padli lajtnant Ernst Hofbauer, sin nadučitelja v Gamsu pri Mariboru. Pokojnik prišel je kot realec k 102. inf. regimentu in se je udeležil vse vojne s Srbijo. Po ozdravljenju od neke infekcijske bolezni boril se je ob Soči kot poveljnik oddelka strojnih pušč. Dne 22. oktobra 1915 padel je v glavo zadet smrt junaka.

Frank in marka. Pri plačilih v Nemčiji je plačati za 100 markov 143 kron, v Švici pa za 100 frankov 148 K 50 h.

V Mariboru ima frančiškanska cerkev bakreno streho. To streho bodo zdaj sneli in bode država oziroma vojna uprava baker prevzela. Bakra je toliko, da ga cenijo za 36.000 do 40.000 kron.

Samorom. V Celovcu se je ustrelil fi nančni koncipist in hišni posestnik dr. Jožef Filaffer zaradi težke bolezni.

Ranjen je bil na ruskom bojišču pruski princ Oskar, ki se nahaja kot oberst že od začetka vojne na bojišču. Bil je od ruske granate lahko na nogah in glavi poškodovan.

Pozivi pod orožje na Ogrskem. Ogrsko huvodno ministerstvo je pozvalo za orožje sposobne črnovojnike letnikov 1870, 1871 in 1872 pod orožje za 25. februarja, letnikov 1865, 1866 in 1867 pa za dne 3. marca.

Ogrski državni zbor se je dne 10. t. m. po kratkem zasedanju odgodil.

Železniška nesreča. V noči na 2. februarja sta na postaji sv. Lovrenc nad Mariborom pri premikanju trčila skupaj dva tovorna vlaka. Vse štiri lokomotive so skočile iz tira. 16 tovornih vagonov je bilo razbitih. Ubit je bil vlavkovod Sepp iz Beljaka, tri druge osebe pa so bile lahko ranjene. Uvedla se je stroga preiskava.

Tržaški veleizdajalci. V tožbi proti Jacobig Novaku in drugim bivšim magistratnim uradnikom v Trstu zaradi zločina veleizdaje in pospeševanja k dezertiranju svojih tovarišev je padla sodba, ki se glasi od 4 do 15 let težke ječe. Otoženci so bili tudi v zvezi z irentovskim društvom "Trento-Trieste" v Milanu.

Umrl je v Grebinju na Koroškem distriktni zdravnik g. dr. Filip Maruschitz. Bodil vrlemu možu zemljica lahka!

Proti ničvrednim ženskam. Iz mesta Brauna na Češkem poročajo listi: Z ozirom na vsled uresničenja barakskega taborišča in sprememb mesta v garnizijo vstvarjenih razmer, je mestni urad izdal strogo odredbo, da se bodo ženske in dekleta, ki bi se brez dokazanega vzroka po 9. uri zvečer na cesti pokazale, od straže prijele in za prenočenje na stražnico odpeljale. Drugo jutro jih bodo mestni zdravnik glede njih zdravstvenega stanja preiskali.

Ustrelili se je v Celovcu 27 letni pravni praktikant dr. Fritz Felfering. Nesrečnež

trpel je na epilepsiji in je vsled tega vključ svoji pridnosti le težko službo dobil. Zato si je raje življenje vzel.

Otrok z dvema glavama. V Voloski pri Reki prišel je neki otrok z dvema glavama mrtvev na svet.

Zaprli so v Celovcu deklo Barbaro Liendl iz Kotmara vasi; dolžijo jo, da je soprogri nekega višjega oficirja nekaj kožubovine, 12 srebrnih žlic in vilic ter 100 kron denarja pokradla.

Požar. V gospodarskem poslopu gospoda Preschern v Untergagau pri Trbižu nastal je ogenj, ki je vpepelil polovico podstrešja z zalogo mrve, slame in drugimi predmeti. Požar bi postal lahko nevaren, ko bi ga ne bil železniški čuvaj Galli pravočasno opazil. Vzrok požara je bržkone na podstrešju proč vržena užgalica.

Iz lojtre padel je v Celovcu kleparski učenec Franc Oifzinger in pridobil težke notranje poškodbe.

Težki sum. V gospodarskem poslopu posestnika Florijana Kogelnig v Talsdorfu na Koroškem nastal je ogenj, ki je vpepelil poslopje, gospodarske mašine, 500 meterskih centrov krme itd. Pod sumom požiga zaprli so zdaj pri Kogelnigu uslužbeno deklo Jozefo Dieleacher. Preiskava bode dognala, koliko resnice je na tem sumu.

Usnje. C. k. trgovinsko ministerstvo je izdalo dve naredbi, s katerima so nekatere vrste usnja pridržane edino za uporabo vojaštva; izdelovanje drugih vrst pa je omejeno ali celo prepovedano. Tisto usnje, ki je pridržano za vojaštvo, se sme od 15. februarja naprej prodajati in kupovati le tedaj, če kupec dokaže, da rabi to usnje za izvršitev naročila vojne uprave tekom prihodnjih 30 dni. Druga cesarska naredba prepoveduje mineralično strojenje in omejuje tudi izdelovanje mašinskih jermen.

Nove karte za kruh in moko bodoje izdali baje že 20. februarja. Za vsak dan določena množina moke in kruha za osebo ne bo zmanjšana, pač pa se bo smelo na eno nakaznico kupiti v 14 dneh le 1000 gramov moke, ostala množina se bo morala porabiti s kruhom. Na eno karto se bode torej dobilo v 14 dneh največ 1 kilo moke ter 2520 gramov kruha. Istočasno se bo odredil popis zasebnih zalog moke. Stranke, ki imajo več kot 3 kile in ne več kot 7 kil zaloge za osebo, bodo doble za nekaj časa znižane karte; pri strankah, ki imajo več kakor 7 kil moka za osebo, bodo smele oblasti presežek tudi rekvirati ali odvezeti. Za same osebe, ki nimajo lastnega gospodarstva, se bodo izdale posebne karte, na katere se bode dobili le kruh, ne pa tudi moka. Osebe, ki opravljajo težke dela, bodo zopet dobole posebne karte, na katere bodo mogle kupiti v 14 dneh z 1900 g kruha, oziroma 1000 g moke več, nego druge stranke. Pošembni predpisi bodo uveljavljeni tudi za konzum na deželi in pa za one, ki si kruh sami pečejo.

100.000 vagonov rumunske koruze. Rumunski listi poročajo, da je tamošnja osrednja komisija za prodajo in izvoz žita dovolila, da se podpiše pogodbo, sklenjeno s konzorcijem centralnih držav glede nakupa 100.000 vagonov rumunske koruze.

Prepovedane igrače. Deželni šolski svet na Češkem je prepovedal razširjenje otroških iger "Sokoli" in "Husitska vojska", ki so bile primerne, vzbujati deco v državi škodljivem duhu.

Vjeti laški letalec. Dne 3. t. m. se je prikazal nad mestom Lugo v Švici italijanski vojni letalec, ki je nekaj časa krožil nad mestom. Švicarski vojaki so nanj streljali iz kanon in strojnih pušč ter so ga tudi zadeli. Letalec je bil vsled tega prisiljen, iti na tla. Zaprli so ga. Letalni stroj je najnovejšega sistema in dvo-krovnik.

Ruski križi v Pragi. V Pragi imajo staro cerkev sv. Nikolaja, ki je služila pravoslavnemu obredu in so jo splošno imenovali "rusko cer-

kev". Na stolpih te cerkve so se nabajali tudi t. zv. ruski križi, dvojni križi sv. Andreja. Oblasti so zdaj določile to cerkev kot garnizijsko cerkev in so postili "ruske križe" odpraviti.

Bogastvo Bolgarije na živini. Bulgaria je sedaj zmožna preostanek svojih bogatih gospodarskih pomožnih sredstev oddajati osrednjim državam. Zlasti bogastvo Bolgarije na živini bo moglo tukaj izpolniti težko občuteno vrzel. Časopis bolgarske gospodarske politične družbe objavlja v svoji zadnji številki prav zanimivo in aktuelno študijo od M. N. Michailoffa o bogastvu Bolgarije na živini. Po tem je podalo zadnje živinsko štetje z dne 31. decembra 1910 slednje statistiko:

Konji	478.222	77.471.964	frankov
mule	12.238	2.423.124	"
osli	118.488	4.255.568	"
velika živila	1.606.363	150.726.990	"
bivali	412.978	40.406.558	"
drobna živila	8.669.260	97.152.402	"
koze	1.463.719	18.803.509	"
svinje	527.311	24.214.218	"
skupaj	13.289.579	415.464.333	frankov

To je vrednost približno pol milijarde frankov. Prvo štetje živine v letu 1892 je dalo 10.795.492 kosov v vrednosti 231.847.844 frankov. V teh 18. letih je torej znašalo zvišanje števila živali samo 23 odstotkov, zvišanje vrednosti pa približno 95 odstotkov. To se da razlagati iz splošnega podraženja življenja v tem času, posebno pa z zvišanjem cen na živinskem sejmu. Bulgaria stoji glede bogastva živine na enem prvih mest med evropskimi deželami. Ako se ceni dežele po številu živali, ki pridejo po prečno na 100 ljudi prebivalstva, tedaj stoji, če se računa samo veliko živilo, Danska na prvem mestu s 825 živali na 100 prebivalcev; na drugo mesto pride Švedija z 484 živali in takoj na to Bulgaria s 465 komadi. Kar se pa tiče malih živali, je Bulgaria z 199 živali na 100 prebivalcev na prvem mestu. Glede velike in male živine skupaj računan, zavzema Bulgaria drugo mesto med evropskimi deželami s 753 živali na 100 prebivalcev in jo v tem oziru nadkrijuje le Danska s 979 živali na 100 prebivalcev. Na tretje mesto stopi Rumunija s 605 živali, med tem ko stoji Italija s samo 237 živali na zadnjem mestu. Statistične vgotovitve podajo sicer, da se je v Bolgariji število goveje živine relativno zmanjšalo. Med tem, ko se je v času od 1892 do 1900 pomnožila velika živila za 12 odstotkov in koze za 12-2 odstotkov, se je njih število skrčilo v času od 1900 do 1905 na 56 oziroma na 58 odstotkov. Eden izmed vzrokov, iz katerega bi se moglo v prvi vrsti razlagati zmanjšanje števila velike živine, je vedno večje zmanjšanje pašnikov, kajih površina je znašala v letu 1897 še 970.000 hektarjev, deset let pozneje, v letu 1907 pa samo še 913.000 hektarjev. To zmanjšanje površine pašnikov bi pa moralno v prvi vrsti vplivati na reje drobne živine. To se pa ne zgodi, kar je tako čudno. Ravno v dobi 1905 do 1910 se je pomnožila drobna živila. Nasprotno se je pa najbrž vsled uporabe strojev pri poljedelstvu zmanjšalo število velike živine.

Velikanski ruski tatvine. Ruski železniški minister Trepov je z večimi višjimi uradniki odpotoval v Archangelsk. Tam so se zgodile poleti pri prevažanju vojnih potrebščin iz Amerike velikanske poneverbe. Pravijo, da je izginilo na železniški poti iz Archangelska v Wologdo okoli 3000 ton streliva, ki se ga doslej ni moglo najti.

Zapleme v Parizu. V poslopu spedičijske firme Defanoies & Comp. v Parizu je policija zaplenila čez 80.000 za razpošiljatev pripravljenih francoskih knjižic, ki so zahtevali mir. Želja po miru je torej tudi že na Francoskem prav velika. Ni čuda, kajti Francoska prinaša skoraj največje žrtve.

Umrl je na Ponikvi tamošnji župnik g. Alojzij Krefel. Bil je čez 71 let star. N. p. v. m.!

Potrdila o oprostitvi od vojaške službe se morajo oddati. Domobransko ministerstvo razglasila, da morajo vsi tisti, ki so prejeli potrdila,

Goremykin.

Prinašamo sliko bivšega ruskega ministerstvenega predsednika Goremykina. Že pretekli teden smo poročali, da je Goremykin odstopil,

Goremykin

baje zaradi slabega zdravstvenega stanja. Njegov naslednik je neki Stürmer, ki je seveda istotako budi sovražnik Avstrije in Nemčije. Goremykin spada med glavne povzročitelje svetovne vojne.

da so začasno oproščeni od vojaške službe, kot uradniki, sluge, delavci itd., oddati svoja tozadna potrdila omenjenemu ministerstvu.

Plovbe na Savi nad Trbovljami v litijskem okraju se glasom uradnih obvestil zopet dovoljujejo ob torkih, četrtekih in sobotah, pa le pod sledenimi pogoji: Plovba je dovoljena le do Zagorja, Trbovelj ali do Hrastnika. Strogo je prepovedano, voziti popotnike proti plači ali brezplačno. Vse osobe flosov mora nositi seboj potrebno legitimacije. Izkratki se sme le v Zagorju, Trbovljah ali Hrastniku.

Mesto Berlin pododovalo je 16 milijonov mark. Umrl je tam namreč bogati trgovec Ernst Esterl, ki je vse svoje premoženje v znesku 16 milijonov mark zapustil mestu Berlin v dobrodelne namene.

Za trgovske pomočnike. V avstrijskem pravosodnem ministerstvu so se vršila posvetovanja, da se zasigura trgovskim pomočnikom črnovojnikom njih mesta. Izdala se bo posebna cesarska naredba, ki bo določevala, da gospodarji nimajo pravice pomočnikom pri vstopu v črnovojniško službo odpovedati njih mesta, ampak da jih morajo po vrnitvi zopet sprejeti nazaj v službo. Na Ogrskem so se enake odredbe že izdale.

Koliko las ima človek na glavi? V nemških listih čitamo: Zdravnik dr. Vele v Frankfurtu je izračunal, da se nahaja na glavi odraslega zdravega človeka okroglo 80.000 lasi. Na kvadratni centimeter prostora na glavi pride okoli 170 lasi. Vsak dan izpade odraselmu človeku okoli 40 lasi.

Mariborski „Straži“ zahvaljujemo se v imenu prepotrebne nemškega „Schulvereina“, ki je z uresničenjem nemških šol in z gojitvijo nemščine tudi v naših krajih toliko koristnega storil, za neprizakovano prijaznost, da objavlja „Schulverein“ poslana darila v svojih predalih. Sicer ne verujemo, da bodo uredniki „Straže“ postali člani „Schulvereina“; vendar pa smo prepričani, da so se i oni v teh težkih časih marsikaj priučili. Zato še enkrat „Straži“ lepa hvala!

Klasifikacija ali pregledovanje konj v mariborskem skrajnem glavarstvu se vrši po sledenem redu: Dne 2. aprila ob 8. uri zjutraj v Slov. Bistrici na živinskem trgu; isti dan ob 2. uri popoldne v Spodnji Polškavi pri spravišču požarne brambe; dne 3. aprila ob 8. uri zjutraj v Račah na živinskem trgu; dne 4. aprila ob 8. uri zjutraj na Teznu na vojaškem vežbališču; dne 6. aprila ob 8. uri zjutraj v Rušah na trgu; dne 7. aprila ob 8. uri zjutraj pri Flucher-Hojnikovi gostilni na Pesnici; dne 8. aprila ob 8. uri zjutraj pri Sv. Lenartu v Slov. gor. na trgu; dne 9. aprila ob 8. uri zjutraj pri Sv. Trojici v Slov. gor. pred Golobovo hišo.

Umrl je v Ptaju g. Albert Stanitz, məarski mojster in sin znanega tudi šele pred kratkim umrlega veleposestnika Stanitza na

Bregu. Pokojnik si je na južnem bojišču pridobil bolezni, katera mu je zdaj skopala prerani grob. Bodl mu domača zemljica lahka!

Pošiljanje razglednic v inozemstvo. Poštno ravnateljstvo razglaša, da ni le prepovedano po šiljati razglednic, na katerih so naslikana mesta itd. v inozemstvo, marveč da je tudi prepovedano pošiljati v inozemstvo razglednice, na katerih so naslikana mesta, pokrajine, mostovi itd. naših zavezniških držav. Končno je še tudi prepovedano pošiljati v inozemstvo razglednice, na katerih so naslikana mesta, pokrajine, mostovi itd. tistih pokrajin in dežel, katere so zasedle avstro ogrske ali pa čete naših zaveznic.

Kralj Matjaž. Neki štajerski vojak nam piše iz streškega jarka na južnem zapadnem bojišču z dne 3. t. m.: „Dragi „Štajerc!“ Zelo nas je zanimala notica v zadaji številki glede „Gospodarjeve“ povesti o „Kralju Matjažu.“ Nastal je smeh med našo družbo, ko smo prečitali odgovor na babjeversko povest. Svetujemo pa tudi tisti osebi, ki je v „Gospodarju“ izustila stvar o „kralju Matjažu“, da naj si priveže na čelo svežega in kislega zelja; tudi bi ne škodovalo nekaj stolčenega hrena kot mrzle obkladke.“ Tako nam piše slovenski vojaki iz bojišča. Upamo, da si bodejo cenjeni kolegi v uredništvu mariborskega „Gospodarja“ te besede k srcu vzeli. Bodejo vsaj kralja Matjaža pravilno razumeli!

Pesnemanja vredna naredba proti skrivjanju zlatega denarja. Ravnateljstvo diskontne

družbe v Berlunu piše „Berliner Tagblatt“: Državnobančni direktor je napotil vse banke, bankirje, branilnice in zadruge, da opominjajo vse najemnike zapornih predalov ter one, ki so oddali po 1. juniju 1914 zaprte depote, da se v zaporne predale ali v zaprte depote ne bo več zaklepal zlatega denarja. Primeren opomin je izdal osrednja zveza nemške bančne in bankirske obrti (E. V.) na svoje člane. Kraljeva pomorska trgovina (pruska državna banka) pruska osrednja zadružna blagajna in člani združbe berlinskih bank in bankirjev so zatorej prosili svoje naročnike, ki so vzeli v najem zaporne depote, da, če ni v njihovem zapornem predalu ali v njihovih zaprtih depothit nikakih zlatih denarjev, to pisemno zagotovijo. V slučajih, v katerih so v teh zaklenjenih shrambah zlatniki, jih prosijo, da vzamejo te in jih oddajo najprej državnim bankam in še le potem dajo pisemno zagotovilo. Kraljevska pomorska trgovina (pruska državna banka) in člani družbe berlinskih bank in bankirjev so odločili, se poslužiti svoje pravice do odpovedi zapornega predala ali shranjevanja zaprtih dopotov ob prihodnjem dopustnem roku, aka so se zahtevana zagotovitev ne odda brez vtemeljnega vzroka, n. pr. ker je najemnik na potovanjih ali na bojišču.

Mladi vlomlilci. V Mariboru so pri trgovcu, krčmarju Hansu Petrowitsch tatovi vlomlili in živiljenskih sredstev za 500 kron po-

kradli. Kot storilce dognalo in zaprolo se je 17-letnega železničarjevega sina Johana Stern in 14 letnega litografskega učenca Rudolfa Erjavič.

O vojni pošti. Nedopustna je za sedaj pošiljanje zasebnih vojno-poštnih paketov k vojno poštnim uradom štev. 9, 16, 34, 45, 46, 49, 95, 99, 103, 140, 151, 168, 170, 187, 190, 210, 211, 227, 228, 29, 230, 233, 234, 260, 261, 264, 265, 300, 307, 308, 315, 316, 317, 318, 331, 336, 337, 338 in 339.

Pazite na deco! Kočarica Marija Tomann v celjski okolici pustila je svoja dva otroka sama v kuhinji. Otroka igrala sta se z užigalcami. Pri temu se je obleka dekletca vnela. Predno je mati jokanje otroka čula, imel je ta že take opeklime, da je takoj nato umrl.

Nesramnice. 60 letna Johana Počivavnik in ujeni dve hčeri iz Spodnjega Draburga bile so od politične ekspoziture vsaka na 14 dne zapora obsojene, ker so nesramnice imele opraviti z ruskimi vojnimi vjetniki.

Smrtni padec. Pri delu v gozdu padel je posestnik Johan Jussner v Glanu na Koroškem iz visoke smreke. Razbil si je glavo in je kmalu nato umrl.

Pod sod prišel je pri delu v kleti deželnobrambene vojašnice v Mariboru delavec Franc Hoinig. 150 literski sod se je črez stopnice zvalil preko nesrečnež; prepeljali so ga sicer takoj v bolnišnico, ali kmalu nato je revez izdihnil.

Roparski umor. Dne 2. t. m. našli so kmeta Čajčnik v Ossiachbergu na Koroškem mrtvega v svoji postelji ležati. Mrtvega se je smatralo splošno za čudaka. Živel je vkljub svoji visoki starosti sam na posestvu, izvršil vse potrebna dela sam; imelo se ga je tudi za tako premožnega moža, ki ima v svojih škrinjah mnogo denarja shranjenega. Že pred par leti poskusil se je nanj roparski umor. Takrat je bil kmet težko ranjen, storilca pa so zaprli. Zdaj pa je kmet mrtev; našli so ga v postelji z veliko rano na glavi, prizadeta bržkone od sekire. Vse škrinje so bile odprte. Izvršil se je torej gotovo roparski umor.

Zaprli so v Sv. Ruprehtu pri Celovcu tesarja Franca Steiner, ki je na sumu, da je izvršil v mestu več vlotov. Steiner je zaradi tativne že predkazovan.

Vtoni je pri Ribnici na Vrbskem jezeru 13 letni kočarski sin Miha Gabriel. Dusal se je na ledu, ki se je včr. Mrlča so iz vode potegnili.

Zaradi revščine skočila je 39 letna, malo slaboumnata delavka Roza Preiml v Buckaheiden v vodo in je vtonila. Nesrečnica je omogočena in zapušča dva nepreskrbljena otroka.

Železniški tatovi. Veliki bandi železniških in poštnih tatov so prišli slučajno v Pragerhofu na sled. Neki strojevodja opazil je počni, ko je imel neki železniški uslužbenec pri

Uradni dnevi c. kr. okrajnih glavarstev v političnih ekspoziturah v letu 1916.

Okraino glavarstvo (Politična ekspozitura)	Kraj uradnega dneva	Januar	Februar	Marc	April	Maj	Juni	Julij	Avgust	September	Oktober	November	December
Celje	Vransko Braslovče Šmarje Trbovlje												
Konjice	Vitanje (če je potrebno)	13.	2.	4	6.	7.	9.						
Ljutomer	S. Jurij ob Ščavnici Gornja Radgona	9.	12.	14.	9.	11.	13.						
Maribor	Pekel (sistematizirano za dobo vojne) St. Lenart Sv. Lovrenc (sistematizirano za dobo vojne) Slovenska Bistrica	20.	1.	4.	6.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Ptuj	Ormož Rogatec Rogatec-Slatina	13.	24.	29.	6.	18.	8.	20.	24.	28.	4.	9.	14.
Mozirje	Ljubno Luče Gornji Grad Solčava			30.	18.	20.	22.	24.	25.	26.	27.	28.	29.
Radgona	Murek	5.	3.	1.	5.	3.	7.	5.	2.	6.	4.	2.	6.
Brežice	Kozje Sevnica	12.	9.	8.	12.	10.	14.	12.	9.	13.	11.	8.	13.
Slovenji Gradec	Marenberg Soštanj Velenje	15.	15.	15.	15.	15.	18.	20.	24.	25.	16.	15.	16.

Opomba. Vsaka spremembra se bo v razglasila v Naredbenem listu.

C. kr. štajersko namestništvo.

enem paketu na sumljivi način opraviti. Naznani je stvar hitro orožnikom. Takošnja preiskava je imela presenetljivi uspeh. Dotični paket bil je pred kratkim iz nekega poštnevo voza vzet. V kovčagu železničarskega uslužbenca našli so celo vrsto predmetov, ki so po njegovem lastnem priznanju vse od poštih tativ izvrale. Mož je tudi povedal imena svojih sokrivenec. Napravilo se je hitro večje hišne preiskave, pri katerih se je dognalo tativine v naravnost ogromnem številu med tamošnjimi železničarskimi in poštimi uslužbencami. V posteljah, omara, kistah, za pečmi itd. našlo se je izredno veliko množino bolj in manj vrednih stvari na branih, od katerih jih je bilo mnogo že leta 1913 ukradenih. Ker se jih je tatinina toliko časa posrečila, pričeli so združeni lepovi tudi z večjimi tativnimi. Tako so pred kratkim ukradli iz nekega zaptega voza živo svinjo. Preiskave in aretacije trajajo še naprej. O izidu preiskav bodoemo svoj čas poročali.

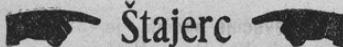
(Kdor že) pri najmanjšem prehajenju kašja, bode občutljivosti izmivanje ust in žrela kot posebno blagodejno, ako rabi v to Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“ fluid. Ta ozivlja krvno cirkulacijo v nežnih kožicah žrela in vrati ju temu pravilno odpornejša zoper vplive mrazu. Fellerjev rastlinski fluid ima nadalje antisepčni učinek in uniči pri dihanju v žrelu prihajajoče bolezneski kuli. Negovanje ust in žrela s Fellerjevim „Elsa“ fluidom je torej potreba za lahko h kašljuiagnene osebe. Med več kot 100.000 zahvalnimi pismi najdemo take, ki se ozirajo na izborni vpliv tega dobrega domačega sredstva pri kašju itd. 12 steklenic „Elsa“ fluida stane franko 6 kron. Naroči naj se direktno pri lekarju E. V. Feller, Stubiča, Elsa-trg št. 24 (Hrvatsko). Istotako naroči se tam apteti pospuščajoče želodčno sredstvo. Fellerjevo milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 škaljic franko za 4 K 40 h. Idealno odvajalno sredstvo, ki je zamorejo jemati brez pomislike ravno tako žene, možje, kakor otroci; ne škodujejo, so vedno zanesljive in imajo vsacega, kdo poskus, za pristaša. Oba domača sredstva naj bi se nahajala vedno pri domu.

(et)

Prve številke „Štajerca“

v novem letu 1916 prišle so v roke naših prijateljev.

V tem letu stal bode naš list istako na stališču našega naprednega, avstrijskega ljudskega mišljenja. V prav nobenem oziru se nismo in se ne bodo nikdar spremenili. Kajti mi hočemo, da ostane

Štajerc

tudi v bodoče zvesti zagovornik ljudskih pravic. Obračamo se tedaj na vse cenjene naročnike, somišljenike in prijatelje, da naj nam i oni v novem, kakor upamo v vsakem oziru, srečnejšem letu.

zvesti ostanejo

ter da naj z vsemi močmi na razširjenju lista in njegovih načel delujejo.

Vsakdo naj bode naročnik „Štajerca“!

Vsakdo naj podpira „Štajerca“!

Vsakdo naj pridobiva novih naročnikov „Štajerca“!

Vsakdo naj zahteva po gestilnah, brivnicah, v trgovinah kakor tobak-trafikah „Štajerca“!

Vsakdo naj pošilja svojim sorodnikom na bojišču „Štajerca“!

Tako bodo razširili krog svojih prijateljev, s tem pa tudi povečali in izboljšali list!

Živijo Štajerc!

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 12. februarja v Gomilici**, okraj Lipnica; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 14. februarja v Brežicah**; v

Wettmannstättenu**, okr. Deutschlandsberg; v Gleisdorfu**; v Račjem*, okr. Maribor; v Žalcu**, okr. Celje; v Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah.

Dne 15. februarja v Arvežu (sejem z drobnico); v Ljutomeru*; v Radgoni*; v Ormožu (avinjski sejem); v Gradcu (sejem s porabno živilo); v Ptaju (konjski sejem in sejem z žrebeti).

Dne 16. februarja v Ptaju (svinjski sejem); v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 17. februarja v Sevnici**; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živilo).

Dne 18. februarja v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živilo).

Dne 19. februarja v Piščecah**, okraj Brežice; v Zgornji Polekavi, okr. Slovenska Bistrica; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 21. februarja v Radgoni*.

Dne 22. februarja pri Sv. Filipu, okr. Kozje; v Rathalu*, okr. Obdach; St. Veit am Vogau**, okr. Lipnica; v Teharijih**, okr. Celje; v Ormožu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s porabno živilo).

Dne 23. februarja v Mariboru*; v Ptaju (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 24. februarja v Kozejem**; v Paspailu**, okr. Weiz; v Knitteldorfu**; v Slovenski Bistrici**; v Rogatcu**; v Gleichenbergu**, okr. Feldbach; pri Sv. Dubu pri Ločah**, okr. Konjice; na Laškem**, na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Arvežu**; v Wildonu**; v Gradcu (sejem s klavno živilo).

* * *

Rejanje cepičev.

Januar je mesec, v katerem drevesni soi popolnoma miruje. Zaradi tega bi se naj v tem mesecu načeli cepiči, ki se bodo potrebovali za spomladansko cepljenje. Ker se s cepiči prenesejo vse lastnosti prvotne rastline na mlado ali tako drevo, ki ga je cepiti, zato jih se jih naj reže izključno z zdravih, živiljenja zmožnih in kolikor mogoče rodovitnih dreves zaželjene vrste, o katerih pristnosti smo prepričani.

Kot cepiči se porabljajo enoletne lesne vejice s kolikor mogoče gostimi očesci, takozvane vodenе mladice za to niso popolnoma nič pripravne.

Narezati jih je treba zdaj v januarju do srede februarja in v vlažnem pesku ali v peščenati zemlji v kleti, na severni strani hiše ali v senči kake smreke ali iglastega drevesa 10 do 15 centimetrov globoko zakopati. Cepiče koščastih sadnih dreves bi se naj nekoliko globokeje v zemljo zakopalo kakor cepiče pškastih sadnih dreves, ker ona sama vsed mimogredeče suše prav mnogo izgubijo na svoji porabnosti.

Cepiče se mora zaznamovati po imenu in jih kolikor mogoče suhe ohraniti. Lahko se jih porabi na tak način do najpoznejšega pomladanskega cepljenja. Ako se zemlja posuši, ju moramo zaliti s škropilnicno.

Gojenje semen za korenje in mrkve.

Največ te vrste semenja, ki se ga potrebuje vsako leto, pride iz Francoskega. To pa je nepotrebno, ker semena ni težko vzgojiti in se tudi na Štajerskem skorodno prav dobro obnese.

V pretečenem letu so bile še v maju in juniju izpraznjene vrte grede, obsajene z mrkvami in korenjem, ki se je v jeseni izkopalo in v kleti ali v jamah za prezimljenje zakopalo.

Od teh za vzoravo določenih korenih bi se moral že zdaj nekatere posebno lepo in enakomerno razvite pri vsakokratnem odvetju izbrati za dobavo semena in posebej v peseckih zakopati.

Od korenja in mrkve, ki se porabljajo za semena, se naj jedro ohrani nepokvarjeno in korenina ostane kolikor mogoče nepoškodovana.

V marcu ali aprilu se naj nasadi v vrtu korenine na dobro zrahljano gredo na 30 do 40 centimetrov v četverouglu in obrani zemlji med rastlinami suho in prosti plevela. Kmalu se bodo začela stebla razvijati in do julija avgusta cvet poganjati.

Pri suhem toplem vremenu se lahko začne v septembru jemati zrelo semeno, ki se naj na zračnem suhem kraju razgrne na papir, da izzori, in se potem v jeseni očisti.

Seme, ki se ne potrebuje za lastno potrebo, se ga naj ponudi zdajaki domači semenarni, ki bo vsak čas prevzela dobro t. j. skrbno vzgojeno seme po primernih cenah.

Kdor naravara vzgojevati večje množine semena in ga v deželi razprodati, ta se naj predno se začne s pripravljalnim delom, dogovori s semenarnjem zaradi zagotovljenega prevezanja vzgojenega semena.

Od 100 semenskih korenjev se lahko vzame približno 1 kilo semena.

Priporoča se, gojiti samo eno vrsto, ker so korenje in mrke vezane na tuje prošenje in se lahko križajo. Ako bi se sadilo več vrst, morajo biti zaradi tega v precejšnji razdalji nasejane ne ena od druge.

Oton Brüders, strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nadzor zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Sovražnik razvil je včeraj v Wolhyniji in vzhodni Galiciji zvišano delovanje proti našim prednjim stražam. Pri armadi nadvojvode Jožefa Ferdinanda peljal je opetovanje na raznih točkah poizvedovalne oddelke do velikosti enega bataljona proti naši varnostni čerti. Prišlo je zlasti v području zgornjo-avstrijskega inf. reg. št. 14 do ljutih bojev s prednjimi stražami, ki so trajali tudi ponoči naprej in so končali s tem, da je bil sovražnik popolnoma prepoden. Pri neki šanci naštelo se je čez 200 ruskih mrličev in se je mnogo Rusov vjelo. Tudi pri naših prednjih stražah severno-zapadno od Tarnopolja se je v noči od včeraj na danes ljuto borilo. Rusi so napadli neko šanco, bili so pa s proti napadom zopet prepodeni. Ob besarabski meji vrgla je hrvatska deželna bramba neki ruski bataljon iz dobro zgrajene prednje pozicije nazaj na glavno postojanko. — Na Italijanskem in Balkanskem nobenih pomembnih dogodkov.

Nemško poročilo.

Severno-zapaano od Vimy iztrgale so naše čete Francozom večji kos jarka in so pri Neuville eno prejje izgubljenih odprtin nazaj dobili. Pri temu je padlo 52 vjetih in 2 strojni puški v naše roke. Južno od Somme smo več sovražnih delnih napadov zavrnili.

Bolgarski kralj v nemškem glavnem stanu.

K.-B. Berlin, 9. februarja (W.-B.) Bolgarski kralj dospel je na večnevno prebivanje v veliki glavni stan. V njegovem spremstvu se nahajajo ministerski predsednik Radossalov in vrhovni poveljnik bolgarske armade general Žekov. K pogovoru sta se tudi (nemški) državni kancelar dr. pl. Bethmann-Hollweg in državni tajnik zunanjega urada pl. Jarow v cesarski glavnem stanu podala.

Odpoklic grškega in rumunskega konzula iz Monastirja.

K.B. Sofija, 8. februarja. Z ozirom na vsled najnovnejših dogodkov vstvarjeni vojaški in položaj ste grška in rumunska vlada sporazumno z bolgarskimi vojaškimi oblastmi primernim smatrati, da odpokličeta svoje konzule iz Monastirja.

Avstria mogočnejša nego v dneh princa Evgena.

V nekem članku pod naslovom „Avstro-Ogrske naraščajoča sila kaže švedski list“ „Aftonbladet“, da monarhija med vojno pod najtežavnejšimi pogojimi ni samo trdn skušaj držala, marveč je celo naraščajočo silo pokazala. Avstro-ogrsko armado je bila pri izbruhu vojne dobro izvezbana in izobražena, ali številno nezadostna, da bi takrat